

Anti-pest-protocol

Inhoudsopgave:

Inleiding	blz. 3
Pesten of plagen	blz. 4
Kenmerken	blz. 5
Schoolregels	blz. 6
Cyberpesten	blz. 7
Hoe gaan wij te werk?	blz. 7
Bijlage 1: De 6-sporen-aanpak	blz. 9
Bijlage 2: Groepsvorming	blz. 11
Bijlage 3: The leader in me	blz. 12
Bijlage 4: Stappenplan bij de vragenstrip	blz. 13
Bijlage 5: Vragenstrip pesten	blz. 14
Bijlage 6: Kalender Anti-pestprotocol	blz. 16
Bijlage 7: Boekentips en internetsites	blz. 17

Inleiding

De Biezenkamp wil werken aan een pestvrije school. We vinden dat we er alles aan moeten doen om de aan onze zorg toevertrouwde kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te garanderen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken te maken kunnen kinderen en volwassenen, als ongewenste situaties zich voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijdse respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

Voorwaarden voor anti-pestbeleid:

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/ of aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- Leerlingen, (niet-)onderwijzend personeel en ouders zien pesten als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het zichtveld leerkrachten. Het is belangrijk dat het door leerlingen, ouders en anders betrokkenen gemeld wordt, zodat we er samen verantwoordelijk voor zijn.
- De Biezenkamp wil pesten voorkomen. We werken preventief en wachten niet met handelen totdat er zich pestproblemen voordoen.
- De leerkrachten van De Biezenkamp kunnen pesten signaleren, de leerkrachten handelen naar aanleiding daarvan volgens dit protocol.
- Op De Biezenkamp praten we niet alleen over pesten, maar passen we afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid om positief met elkaar om te kunnen gaan.
- In de houding van alle medewerkers op De Biezenkamp is af te lezen dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen. We laten in ons gedrag zien wat we verstaan onder een veilige school (respectvol omgaan met elkaar, problemen bespreekbaar maken en oplossingen vinden).

De Biezenkamp heeft er voor gekozen om te werken uit de map Pravoo van Luc Koning (in map Pravoo, in de IB-ruimte), als het gaat om de opzet en aanpak van het pestprotocol. Dit protocol maakt gebruik van de zogenaamde 6-sporenaanpak. Dit houdt in dat alle betrokkenen deel uit maken van de aanpak om pesten te stoppen op school. (Zie bijlage 1)

In de Pravoo-pestaanpak gaat het om het opheffen van pesten door:

- Er vanuit te gaan dat pesten een probleem is voor het kind dat gepest wordt, het kind dat pest en de sfeer in de groep;
- Gericht het pesten op te sporen;
- Een gedragscode "**Stop hou op!**" aan te leren;
- De cognitieve benadering toe te passen;
- Ouders serieus te nemen;
- Een jaarplan uit te voeren.

Wij werken aan het opheffen van pesten middels de hierboven genoemde 6-sporenaanpak. De betrokkenen zijn:

1. het gepeste kind
2. het kind dat pest
3. de meelopers

4. de bruggenbouwers
5. de school
6. de ouders

Pesten of plagen?

Definitie pesten:

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische- en/of fysieke mishandeling door een kind of een groep kinderen, van een kind dat niet in staat is zichzelf te verdedigen.

Te denken valt aan bijvoorbeeld:

- buitengesloten/ genegeerd worden (doen alsof je niet bestaat).
- Uitgesloten worden vanwege anders zijn (bijvoorbeeld uiterlijk, kleding, gedrag).
- Bedreigd worden, gemanipuleerd worden.

Definitie plagen:

Je kunt van plagen spreken wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn, het vertoonde gedrag heeft een uitnodigend karakter om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het wordt door geen van de betrokkene als vervelend ervaren.

Er is ook sprake van een pedagogische waarde, doordat kinderen elkaar uitdagen, leren ze om te gaan met conflicten. Dit is een vaardigheid die later van pas kan komen bij conflicthantering.

Pesten	Plagen
Langdurig, met regelmaat	Af en toe
Kwetsend	Met humor
Steeds hetzelfde 'slachtoffer'	Steeds een ander 'slachtoffer'
Het gaat steeds over hetzelfde	Steeds over iets anders
De strijd is ongelijk: de pestkop heeft altijd de bovenhand.	Speelt zich af tussen gelijken
Het is niet makkelijk om na het pesten een evenwichtige relatie te vinden: het herstel gaat moeizaam en traag.	De relaties worden na het plagen meteen hervat.
Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam en voelt dat het niet meer bij de groep hoort.	Het geplaagde kind blijft een volwaardig lid van de groep.

Gevolgen van pesten

Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als geestelijk) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn, deze gevolgen kunnen een lange nasleep hebben. Het is voor een kind niet mogelijk om tot betere relaties te komen; herstel verloopt moeizaam. Het kan leiden tot isolement en eenzaamheid. Ook de groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat; er kan sprake zijn van angst en wantrouwen naar elkaar.

Kenmerken

Pravoo geeft een lijst met kenmerken die kan helpen het kind dat pest en het gepeste kind eerder te herkennen. Kinderen kunnen één of meerdere kenmerken laten zien.

Kenmerken van de gepeste	Kenmerken van de pester
<ul style="list-style-type: none">• Fysiek zwakker dan gemiddeld• Matig zelfvertrouwen/verlegen, hangende schouders, blik naar beneden gericht• Kwetsbaar, gauw bang, van de kaart, gebrek aan weerbaarheid• Teruggetrokken/ weinig opvallend• Weinig assertief• Reageert op uitlokken van anderen/ wordt boos, huilt (veel)• Heeft opvallende lichamelijke kenmerken• Weinig vrienden, staat vaak alleen• Heeft opvallend taalgebruik• Kind gedraagt zich anders dan groepsgenoten.• Ouders hebben bijzonder beroep/positie in buurt/dorp• Kind leert thuis andere waarden en normen• Wordt thuis mishandeld, kan niet voor zichzelf opkomen• Andere huidskleur• Angstig• Geremd	<ul style="list-style-type: none">• Fysiek sterker dan anderen• Langer en groter dan anderen• Relatief ouder dan anderen• Maakt bewust pestplannen met anderen• Is vaak een middenmoter op sociaal gebied• Verbaal sterker dan anderen• Sterke neiging anderen te veroordelen• Weinig acceptatie van anderen• Is/wordt zelf gepest• Agressieve persoonlijkheidsstructuur• Zwakke zelfbeheersing• Positieve houding t.o.v. geweld• Laat stiekem gedrag zien• Heeft een antisociale basismentaliteit• Kan zich onvoldoende inleven in anderen, egocentrisch• Moet thuis (ook) erg voor zichzelf opkomen• Ontvangt weinig liefde/aandacht in de thuissituatie• Ondervindt thuis weinig grenzen en correctie

<ul style="list-style-type: none"> ● Relatief jong ● Kind is/was weinig populair, wordt niet vaak gekozen ● Kind is juist erg geliefd ● Presenteert zich duidelijk ● Schoolprestaties verslechteren ● Kind heeft wonden/blauwe plekken ● Kind heeft gescheurde kleding ● Vaker afwezig ● Wil niet naar school of komt zo laat mogelijk 	<ul style="list-style-type: none"> ● Krijgt thuis fysieke straffen ● Juist wel geliefd bij de meeste kinderen ● Weinig zelfvertrouwen en angsten ● Ouderen zijn de baas over hem ● Ouders zijn het kind niet meer de baas ● Thuis weinig regels en orde ● Extrovert, komt uit voor zijn mening ● Wil andere overheersen, domineren ● Wil controleren, greep houden op situatie ● Vraagt aandacht door machogedrag, wil middelpunt zijn, is jaloers ● Moeite met stress ● Manipuleert anderen ● Cognitief vaak middelmaat ● Hoge dunk van zichzelf ● Brutaal tegen leerkracht
---	---

De meelopers:

- Zijn vaak bang om zelf het slachtoffer van pesten te worden.
- Pesten actief mee, maar beginnen niet met pesten.
- Ze kunnen ook het stoere gedrag interessant vinden en denken daardoor populair in de groep te worden/ zijn.
- Voelen zich niet schuldig.
- Versterken het succes van de pestende kinderen door op een afstandje toe te kijken en te lachen om wat er gebeurt.

De bruggenbouwers:

- Pesten niet, maar doen ook niets om het pesten te stoppen.
- Merken vaak niet dat er gepest wordt of willen het niet weten.
- Zijn zich vaak niet bewust van hun eigen vaardigheid om pesten te stoppen.
- Kunnen een belangrijke rol hebben om het pesten te stoppen.

Onze schoolregels

- We respecteren elkaar.
- We helpen elkaar.
- We spreken elkaar aan bij onze naam.
- We komen op voor wie gepest wordt.
- We sluiten niemand buiten.
- We praten ruzies uit.
- We luisteren naar elkaar.
- We denken in oplossingen.
- We blijven van elkaar en elkaars spullen af.
- We denken na over wat we versturen via social media.
(Eerst denken, dan versturen).

- We vertellen het aan de juf of meester als er iets gebeurt wat je niet prettig vindt. Dit is GEEN klikken.
- Word je gepest? Praat er over, met de juf of meester en ook met je ouders. Blijf er niet mee zitten.
- We zorgen er samen voor dat iedereen het fijn heeft op school.

Cyberpesten:

Wat is cyberpesten?

Als er gepest wordt via internet/ social media noemen we dat cyberpesten.

Pesten via het internet is hardnekkig omdat veel kinderen die pesten het als een geintje beschouwen en zich niet realiseren hoe kwetsend en bedreigend dit kan zijn. Dit moeten kinderen weten. De leerkrachten besteden hier aandacht aan, voornamelijk in de bovenbouwgroepen.

De gevolgen van cyberpesten:

- Angst.
- Bang zijn dat je overal gepakt kunt worden.
- Nachmerries/ slaapstoornissen.
- Sociaal isolement .
- Huilbuien.
- Bang om naar school te gaan.
- Slecht zelfbeeld.
- Verminderde schoolprestaties.

Wat te doen?

Bespreek met de kinderen wat fatsoenlijk is op het internet, zoals:

- Nadenken voordat je op de verzendknop klikt.
- Niet schelden.
- Niet terugschelden.
- Niet iemand zomaar uit de what's app groep zetten.
- Niet laten schrikken.
- Niet tegen de zin van iemand foto's rondsturen.
- Niet roddelen.

Als leerkracht is het belangrijk om de klas te vertellen dat cyberpesten altijd gemeld moet worden. Uit onderzoek blijkt dat kinderen dat niet gauw zullen doen omdat ze bang zijn dat ze dan niet meer achter de computer mogen van ouders en leerkrachten.

Dus moeten ouders en leerkrachten hier extra alert op zijn, het probleem serieus nemen met het doel dit pesten echt aan te pakken en op te lossen.

Werkwijze

Stap 1: Start van het nieuwe schooljaar

In de eerste week na de zomervakantie leest de leerkracht het Anti-pestprotocol en de Reader "dat deed ik niet". (Sharepoint/ leraren/ pesten)

In de eerste weken van het schooljaar wordt ingezet op 'De Gouden Weken'.

De leerkracht heeft 'goud' in handen, de interactie tussen de leerkracht en de leerlingen is hierbij van belang. De leerkracht legt het accent op groepsvormende activiteiten en oudercontact. Er wordt hierbij gewerkt vanuit het boek "De Gouden Weken 2.0"

Hierin staat een stappenplan waarin wordt beschreven hoe de leerkrachten de Gouden weken vorm kunnen geven. Alle fasen van groepsvorming komen hierbij aan bod. (bijlage 2).

